

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı*

tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM

İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.02.2026

Gülderen ARLI
Van Milletvekili

6 Ocak 2026 tarihinde Suriye'nin Halep kentine bağlı Eşrefiye ve Şeyh Maksut mahallelerine yönelik saldırılarla başlayan ve ardından Kuzey ve Doğu Suriye'ye yayılan saldırılar, sivillerin yaşam hakkını hedef alan ağır insan hakları ihlallerine yol açmıştır. Bu saldırılara karşı Türkiye'nin birçok kentinde barışçıl protestolar gerçekleştirilmiş ve halen devam etmektedir. Ancak söz konusu protestolar sırasında, Anayasa'nın 34. maddesiyle güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanan yurttaşlara yönelik ciddi hak ihlallerinin yaşandığı kamuoyuna yansımıştır.

Yaşanan saldırıların ve derinleşen insani krizin önüne geçmek amacıyla yapılan barışçıl protestolara ilişkin olarak sosyal medya üzerinden yanlış algılar oluşturulduğu, kamuoyunun yanıltıldığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Bu süreçte Yeni Yaşam Gazetesi, Mezopotamya Ajansı ve Jinnews başta olmak üzere çok sayıda basın kuruluşunun, gazetecinin ve yurttaşın sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirildiği görülmüştür.

Ayrıca Türkiye'de son dönemde sosyal medya ve bazı medya organlarında Kürtlere yönelik ırkçı, aşağılayıcı, hakaret içeren ve hedef gösterici söylemlerin münferit olmaktan çıktığı; örgütlü, sistematik ve süreklilik arz eden bir hâl aldığı görülmektedir. Bu söylemler toplumsal barışı tehdit etmekte ve geçmişte ağır sonuçlar doğuran nefret pratiklerini yeniden üretme riskini barındırmaktadır.

İnsan Hakları Derneği (İHD) Türkiye medyasında artan nefret söylemi ve ayrımcılığa ilişkin yaptığı açıklama da; "*Suriye Savunma Bakanlığı'nca 22 Ocak 2026 tarihli açıklamasında bile 'Suriye'nin Kuzeydoğusundaki operasyonlar esnasında yasalara aykırı ihlal ve davranışların tespit edildiği' belirtilmesine rağmen, bölgedeki insan hakkı ihlallerinde resmi ordu*

mensuplarının sorumluluğu Türkiye'deki yayın kuruluşlarınca yok sayılmanın ötesinde meşrulaştırılmıştır. 'Çatışmacılığı değil, barış gazeteciliğini esas alma' kuralına aykırı olan bu yayınlar, 'Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi'nde yer alan, 'Gazeteci; başta barış, demokrasi, hukukun üstünlüğü, laiklik ve insan hakları olmak üzere; insanlığın evrensel değerlerini, çok sesliliği, farklılıklara saygıyı savunur' ilkesinin de açıkça ihlali niteliğindedir. Yaşam hakkı ihlaliyle sonuçlanan bu eylemlerin görmezden gelinmesi 'halkın gerçekleri öğrenme hakkını' da ortadan kaldırmaktadır. Diğer yandan, ağır insan hakkı ihlallerine yol açan saldırıların 'zafer' yorumlarıyla aktarılması, bölgede yaşananların meşrulaştırılması sonucu doğurmaktadır. İnsani yardım koridorlarının açıldığı belirtilirken, ağırlıklı olarak Kürtlerin yaşadığı Kobani bölgesinin hâlâ abluka altında tutulduğu görmezden gelinmektedir. Yaşam hakkının, barınma hakkının, sağlığa erişim hakkının yok edildiği, çocukların ve kadınların mağduriyetine sessiz kalındığı bir ortamda petrol gelirlerine el konulması gibi gelişmeler, bütün bu insanı sorunların üzerinde tutulmaktadır. Oysa gazetecilik insan mesleğidir; insan yaşamından daha değerli hiçbir şey olamaz. Medyanın kullandığı savaş dilinin toplum üzerindeki olumsuz etkileri, yaşam hakkı ihlallerine kadar varan bir dizi provokasyonun meydana gelmesine yol açmaktadır." denilmiştir.

Bu bağlamda;

1. 6 Ocak 2026 tarihinden itibaren Suriye'deki saldırılara karşı Türkiye genelinde düzenlenen barışçıl protestolara yönelik kaç müdahale gerçekleştirilmiştir? Bu müdahalelerin hukuki gerekçeleri nelerdir?
2. Son beş yıl içerisinde Kürtlere yönelik ırkçı, hakaret içeren ve hedef gösterici nitelikteki sosyal medya paylaşımları ve medya yayınları hakkında başlatılan soruşturma var mıdır? Bunların kaçısı iddianameye dönüşmüştür?
3. Kürt seçilmişlerine, halkına sosyal medya üzerinden yapılan hakaretlere ilişkin herhangi bir önlem alınmamasının gerekçeleri nelerdir? Bir halka ve o halkın seçilmişlerine hakaret etmek suç değil midir?
4. Kürtlere yönelik nefret söylemi içeren paylaşımlara ilişkin verilen kovuşturmayla yer olmadığı kararlarının gerekçeleri nelerdir?
5. Yeni Yaşam Gazetesi, Mezopotamya, Jinnews Ajansı ve çok sayıda gazeteci ile yurttaşın sosyal medya hesaplarına getirilen erişim engelleri hangi gerekçelere dayandırılmıştır? Bu kararlar hangi merciler tarafından alınmıştır?
6. Basın ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilen bu erişim engellerine ilişkin olarak Bakanlığımızca başlatılmış bir idari ya da adli denetim süreci bulunmakta mıdır?

7. Hakaret, nefret dili kullanan sosyal medya kullanıcıları yerine mesleğini icra eden basın emekçilerinin sosyal medya hesapları neden engellenmektedir? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
8. Nefret söylemi ve hedef gösterme suçlarına ilişkin oluşan cezasızlık algısının ortadan kaldırılması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen özel bir çalışma veya eylem planı bulunmakta mıdır?
9. Medya ve sosyal medyada Kürtlere yönelik linç kültürünün toplumsal etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir araştırma veya rapor bulunmakta mıdır?
10. 6 Ocak 2026 tarihinden itibaren Suriye'deki saldırılara karşı düzenlenen barışçıl protestolar sırasında toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlal edildiğine dair kaç başvuru yapılmıştır?
11. Bu protestolara yönelik kolluk müdahaleleri hangi hukuki gerekçelere dayandırılmıştır ve bu müdahaleler hakkında idari ya da adli soruşturma başlatılmış mıdır?
12. Kürtlere yönelik nefret söylemi ile barışçıl protestolara yönelik müdahalelerin önlenmesi amacıyla kolluk kuvvetleri ve ilgili kamu kurumlarına yönelik herhangi bir eğitim, genelge veya düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
13. Barışçıl protestolara ilişkin olarak sosyal medya ve bazı medya organları üzerinden kamuoyunu yanıltıcı içeriklerin yayılması konusunda Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
14. Medyada ve sosyal medyada kullanılan nefret dili ile savaş dilinin toplumsal barışı zedelediğine ilişkin iddialar hakkında bakanlığınızın bir açıklaması olacak mıdır?